

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta. Omaishoidon tuesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että omaishoidon tuen vähimmäispalkkiota korotettaisiin. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että perhehoitolakiin lisättäisiin säännös, jonka perusteella tilanteessa, jossa toimeksiantosopimus, joka koskee perhehoitajan kotona annettavaa ympärivuorokautista tai osavuorokautista pitkäaikaista perhehoitoa, päättyy ennakoimattomasti perhehoitajasta riippumattomasta syystä, on perhehoitajalla oikeus saada sopimukseen perustuvalta irtisanomisajalta maksettavan palkkion lisäksi yhden kuukauden hoitopalkkion määrää vastaava korvaus. Esitys liittyy vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman tavoitteena on vahva ja välittävä Suomi, jossa ihmisillä on mahdollisuus kasvattaa osaamistaan, työllistyä, pärjätä palkallaan tai eläkkeellään sekä elää turvassa ja jossa ihmisillä on oikeus ja vapaus tavoitella oman näköistään hyvää elämää. Vahvassa ja välittävässä Suomessa ihmiset tuntevat osallisuutta, iäkkäistä ihmisistä ja heikommista pidetään huolta ja kansalaisille taataan heidän tarvitsemansa sosiaali- ja terveyspalvelut.

Hallitusohjelmassa todetaan, että omaishoidon arvo korostuu ikääntyvässä yhteiskunnassa ja hallitus näkee omaishoidon arvokkaana osana suomalaista hyvinvointipalvelua. Omaishoidon nähdään vahvistavan merkittävästi julkista taloutta. Hallitusohjelmassa on useita kirjauksia omaishoidon kehittämisestä ja omaishoitajien tukemisesta. Lisäksi hallitusohjelmassa mainitaan, että ikääntyvien perhehoitoa lisätään.

Esitys perustuu hallituksen puoliväliriihessä (22.–23.4.2025) tekemään päätökseen nostaa omaishoidon alinta palkkiotasoa ja lisäksi tukea toimeksiantosuhteisten perhehoitajien asemaa tilanteessa, jossa perhehoito päättyy ennakoimattomasti. Lakien muutoksiin on varattu rahoitusta yhteensä 16 miljoonaa.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on, että omaishoidon hoitopalkkion vähimmäismäärä vastaisi nykyistä paremmin omaishoitotehtävän sitovuutta ja vaativuutta. Lisäksi esityksen tavoitteena on tukea toimeksiantosuhteisten perhehoitajien taloudellista tilannetta tilanteissa, joissa toimeksiantosopimus päättyy ennakoimattomasti.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om@gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/13139/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/13139/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus STM060:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 27.7.2025.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat lausunnon antamiseen liittyvissä teknisissä kysymyksissä lausuntopalvelu.om@gov.fi ja sisällöllisissä kysymyksissä erityisasiantuntija Sanna Ahonen (etunimi.sukunimi@gov.fi) / omaishoidon tuki (16.6.-27.6.) ja erityisasiantuntija Johanna Huovinen (etunimi.sukunimi@gov.fi) / perhehoito (16.6.-4.7.).

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM060:00/2025> - Hankeikkuna, tunnus STM060:00/2025

Statsrådets projektportal och dess nummer STM060:00/2025

Liitteet:

[Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta.pdf](#)

[Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om stöd för närståendevård och familjevårdslagen.pdf](#) - Propositionsutkastets huvudsakliga innehåll, målsättning, lagförslag och specialmotivering

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan organisaatio

- ☐ Valtion viranomainen
- ☐ Kunta, kuntayhtymä
- ☐ Hyvinvointialue
- ☐ palveluntuottaja
- ☐ Järjestö
- ☐ Tutkija
- ☐ Yksityinen henkilö
- ☐ Muu, mikä?

2. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamisesta?

- ☐ Kyllä
- ☐ Kyllä osin
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa

3. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 2:

4. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta perhehoitajan taloudellisen aseman tukemisesta?

- ☐ Kyllä
- ☐ Kyllä osin
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa

5. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 4:

6. Kannatatteko omaishoidon tuen palkkion korotuksen kohdistamista omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamiseen?

- ☐ Kyllä
- ☐ Kyllä osin
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa

7. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 6:

8. Kannatatteko perhehoitajan korvausoikeuden kohdistamista esityksessä ehdotettuihin tilanteisiin?

- ☐ Kyllä
- ☐ Kyllä osin
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa

9. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 8:

10. Mitä muuta mahdollisesti haluatte lausua esityksestä:

Koivisto Taru
Sosiaali- ja terveysministeriö

Ahonen Sanna
Sosiaali- ja terveysministeriö